

Plan) in Svetovne banke, kot tudi vseh zainteresiranih vlad in ustanov, pričakujemo pomoč pri ustanovitvi večjezičnega informacijskega centra, ki naj bi bil nekje v osrednjem Sredozemlju.

O smiselnosti postavitve, organiziranosti in načinu uporabe uslug sredozemske podatkovne baze o biodiverziteti (Mediterranean Biodiversity Databank - MBD) se bomo še dogovorili.

7.) Seznam kriterijev je podan v aneksih 1 do 10 z naslednjo vsebino:

Aneks 1: Kriterij biodiverzitete infralitoralnih organizmov

Aneks 2: Kriterij biodiverzitete obalne vegetacije

Aneks 3: Kriterij biodiverzitete plazilcev in dvoživk

Aneks 4: Kriterij biodiverzitete morske in obalne avifaune

Aneks 5: Kriterij biodiverzitete morskih sesalcev

Aneks 6: Uporaba bioloških kriterijev v SZ Sredozemlju

Aneks 7: Uporaba bioloških kriterijev v Jadranskem morju

Aneks 8: Uporaba bioloških kriterijev v Črnem morju

Aneks 9: Uporaba bioloških kriterijev v V Sredozemlju

Aneks 10: Uporaba bioloških kriterijev na severni obali Afrike

Udeleženci konvencije se popolnoma strinjajo, da je bil simpozij Alghero 1995 o obalni in morski biodiverziteti nujen in uspešen zaradi dolgoročnega varovanja sredozemske biodiverzitete. Delegati zagotavljajo vso podporo pri uresničitvi s konvencijo zastavljenih ciljev tistim sredozemskim nevladnim organizacijam, ki so s svojim prispevkom sodelovale na simpoziju v Algheru.

Udeleženci so ugotovili, da so tovrstna srečanja nujna tudi v prihodnje, če želimo postaviti in določiti biološke kriterije, ki bodo nadgradili alghersko konvencijo. Poseben znanstveni komite pa je zadolžen za pripravo 2. foruma o sredozemski biodiverziteti.

Coastal & Marine Biodiversity in the Mediterranean



Gordana Beltram

SEABIRD ECOLOGY & COASTAL ZONE
MANAGEMENT IN THE MEDITERRANEAN,
A Pan-Mediterranean Symposium, Hammamet
(Tunisia), 11-16 April 1995 v organizaciji
MEDMARAVIS & Association Les amis des
oiseaux, Tunizija

Ekologija morskih ptic in upravljanje z obalnim pasom v Sredozemlju sta bili temi 4. sredozemskega posveta, ki ga je organizirala nevladna organizacija za varstvo mediteranske avifaune in zaščito obalnih in otoških ekosistemov, MEDMARAVIS. Denarno so organizacijo posveta podprle številne vladne in nevladne organizacije iz Tunizije (Ministrstvo za okolje, Ministrstvo za turizem in Državni urad za turizem, Državna organizacija za varstvo okolja, letalska družba Air Tunisie, Banka za ekonomski razvoj) in od drugod (BirdLife International, UK, Fondacija Tour du Valat iz Francije, UNEP MAP s centrom v Atenah in regionalni center za SPA v Tunisu).

MEDMARAVIS je ena izmed aktivnih nevladnih in neprofitnih organizacij, ki se v svojem desetletnem preučevanju morske avifaune zavzema za izboljšanje sredozemskih ekosistemov ter varstvo in zaščito avifaune obalnih in otoških habitatov. Zakaj ravno morska avifauna, se sprašuje John Walmsley, glavni organizator posveta, in odgovarja, da zato, ker so ptice pomemben biološki indikator zdravega morsklega okolja in delujejo kot eden zgodnjih alarmnih sistemov za človeka ter tako opozarjajo na slabšanje našega okolja. Obalni in morski ekosistemi pa so predmet preučevanja zato, ker so to zadnje oaze za morsko avifauno, ki jo ogrožajo človekove dejavnosti, predvsem turistični in urbani razvoj, ki povzročata onesnaženost okolja.

Vzrok, da je bil posvet v Hammametu, je njegova lokacija na JV koncu polotoka Cap Bon. To je preletna pot tisočev ptic selivk na vsakoletnih migracijah. Ornitologom, ki jih zanimajo morske ptice, pa je otok Zembra, prek kratkim še vojaška postojanka, danes poznan kot pomembno zavarovano območje zaradi kolonije rumenokljunih viharnikov (*Calonectris diomedea*). Uvodno sporočilo Johna Walmsleya, tako jasno razloži namen posveta. Zanima nas, kako uspešno obvarovati morske ptice, potem ko poznamo njihove ekološke potrebe in kako varovati njihove habitate, potem ko odkrijemo glavne vzroke, ki jih ogrožajo.

Udeleženci so obravnavali štiri tematske sklope in obiskali zavarovano območje na otoku Zembra. Rdeča nit so bile morske ptice, predvsem populacije viharnikov v Sredozemlju. Kolonija na Zembri je bila vredna obiska, čeprav je bila pot do otoka na močno zibajočih se vojaških čolnih za marsikoga izmed približno 50 udeležencev slaba izkušnja.

Prvi sklop prispevkov je bil namenjen temi Obalne



MEDMARAVIS

Mediterranean Marine Bird Association
Mediterranska zveza za morsko avifauno

biološke raznovrstnosti v Severni Afriki, drugi in tretji temi Populacijske ekologije morske avifaune v zahodnem oz. vzhodnem Sredozemlju, v četrtem sklopu pa so bili predstavljeni referati iz varstva in upravljanja habitatov v obalnem pasu. Izpostavljeni so bili tudi problemi varstva drugih ogroženih živalskih vrst v Sredozemlju (npr. medvedjica *Monachus monachus*). Poleg referatov so bili vzporedno predstavljeni posterji na temo varstva obalnih habitatov in njihovih ptic.

Dva prispevka, ki sta globalno zajela območje Sredozemlja, sta govorila o strategiji, ki je pomembna za varstvo sredozemskih ptic in njihovih habitatov: Strategija varstva morskih habitatov za sredozemsko in črnomoško avifauno in Strategija varstva obalnih ptic (BirdLife International). Analize, izvedene kot del evropskega programa kažejo, da je od 278 ptic SPEC-a (Species of European Conservation Concern) okoli 50 vrst v življenjskem ciklu vezanih na obalna mokrišča: 42 od teh vrst je v številčnem upadanju; med njimi so tudi sredozemske vrste, čeprav je bilo poudarjeno, da ptice ne poznajo regionalnih meja. Predstavljena je bila tudi problematika varstva habitatov v Slovenskem primorju. Prispevek se je osredotočil na Sečoveljske soline kot ekološko pomembno območje in lokacijo za močvirske in morske ptice (Sečovlje Salina, an Ecologically Important Wetland Area on the Slovenian Coast); dragocene podatke so posredovali člani Ornitološkega društva *Ixobrychus* iz Kopra. Vsi prispevki simpozija bodo objavljeni v zborniku, ki je v pripravi.

MEDMARAVIS je na letni skupščini sprejel tudi nova interna pravila. Še naprej bo njegovo raziskovalno delo vezano na morsko avifauno in ogrožene habitate, dodatno pa bo spodbujal raziskave v Sredozemlju in v Črnem morju. Slovenski predstavnik in član sveta v organizaciji je Iztok Škornik iz OD *Ixobrychus*.

Posvet je bil zanimiv, za nespécialista v morskavi-favni, pa tudi zelo poučen. Dragocen je njegov strokovni prispevek k izmenjavi informacij in k boljšemu poznavanju obalnih ekosistemov ter sredozemskih ptičjih vrst in populacij. Diskusije so bile živahne in marsikdaj so se mnenja kresala, kot se je pokazalo pri poseganju v Ichkeul, jezero na severni obali Tunizije; ali pa pri razpravi o izvajanju nekaterih projektov v Sredozemskem morju. Posvet je pokazal, kako nujna sta sodelovanje in povezovanje organizacij in projektov pri

reševanju problemov uspešnega varstvo sredozemskih ekosistemov.

Alenka Malej

"RAZVOJ OBALNIH OBMOČIJ, KAKOVOST VODA IN RIBIŠTVO: PRIMERJAVA SEVERNEGA JADRANA IN ZALIVA CHESAPEAKE"

V okviru znanstveno-tehničnega sodelovanja med Združenimi državami Amerike in Slovenijo ter Hrvaško je od 14. do 20. maja 1995 potekal v Piranu in Rovinju seminar "Razvoj obalnih območij, kakovost voda in ribištvo: Primerjava severnega Jadrana in zaliva Chesapeake". Organizatorji seminarja smo bili: Morska postaja Piran Inštituta za biologijo, Slovenija, Centar za istraživanje mora Rovinj Inštituta R. Bošković, Hrvaška in Horn Point Environmental Laboratory, Center for Environmental and Estuarine Studies, Maryland, ZDA. Na sestanku so vodilni ameriški in evropski strokovnjaki, ki raziskujejo severni Jadran in zaliv Chesapeake na vzhodni ameriški obali, primerjali odnose med izkoriščanjem oz. rabo obalnih območij in povodja ter razmerami v morju. Cilji primerjalne analize obeh morskih in zalednih sistemov so bili:

- osvetlitev povezave med rabo prostora na obali in v povodju ter spremembami v kakovosti morja in v ribištvu,

- opredelitev skupnih problemov in oblikovanje potrebnih raziskovalnih programov ter priporočil za monitoring,

- opredelitev podatkov in informacij, ki so potrebni za formulacijo in implementacijo primerne politike za okolje,

- analiza problemov prenosa informacij iz strokovnih krogov do upravljalcev in politikov ter javnosti,

- izmenjava informacij med državami.

V okviru seminarja smo obravnavali predvsem vpliv obogatitve obalnega morja s hranili kot posledice dejavnosti na obali in v povodju. Glavne teme delavnice so tako bile: 1) viri hranil in njihov vnos v priobalno morje, 2) obogatitev s hranili in vplivi na morski ekosistem ter na kakovost morja, 3) spremembe v ribištvu z vidika ekosistema. Na seminarju je skupno sodelovalo prek 40 vabljenih strokovnjakov, poleg Slovencev, Hrvatov in Američanov še Avstrijci in Italijani. Razen strokovnjakov iz raziskovalnih institucij so bili navzoči tudi predstavniki ministrstev za okolje oz. različnih agencij, katerih dejavnost je povezana z raziskavami in varstvom morja.

Prva dva dneva seminarja smo raziskovalci predstavili razmere v obeh morskih sistemih ter zaledju tako, da je najprej o določeni temi govoril poznavalec zaliva Chesapeake, nato pa je isto temo za severni Jadran ob-